

Rahandusministeerium

08.07.2024 nr 2-1/476-1

Liikmeõiguste teostamine

Austatud proua kantsler

Riigivaraseaduse § 98 lõike 4 alusel esitame aruande Siseministeeriumi liikmeõiguste teostamise kohta mittetulundusühingutes 2023. aastal.

1. Rahvusvahelises mittetulundusühingus **Biometrics Institute** teostab Vabariigi Valitsuse 28.02.2019 korralduse nr 63 alusel riigi liikmeõigusi Siseministeerium. Ühing asutati iseseisva ja erapooletu rahvusvahelise foorumina biomeetria alase teabe vahetamiseks ja teadlikkuse suurendamiseks. Instituudi eesmärk on muuhulgas: 1) biomeetria eesmärgipärase, vastutustundliku ja eetilise kasutamise edendamine; 2) liikmete ja avalikkuse teavitamine; 3) valdkonna standarditest ja arengusuundumustest teavitamine; 4) panustamine parima praktika ja poliitika kujundamisse; 5) asjakohaste teadus- ja arendustööde tegemise julgustamine ja toetamine; 6) infosüsteemide ja programmide turvalisuse ja terviklikkuse edendamine.

Hoidmaks Eestis identiteedihalduse valdkonnas kõrget taset, on tähtis olla kursis tehnoloogia arenguga kogu maailmas, parimatest praktikatest õppida ning panustada piisaval hulgal kompetentsi inimeste koolitamiselle ja arendamisse. Siseministeeriumi osalemine instituudi töös täidab neid eesmärke, sealhulgas suurendab teadlikkust valdkonna parimast praktikast ja kasvatab kompetentsi Eestis. Siseministeeriumi on instituudi töösse kaasanud ka eksperdid oma valitsemisala asutustest.

Biometrics Institute liikmeteks on enam kui 1000 liiget 30 riigist, sealhulgas kuuluvad liikmete hulka Euroopa Liidu riikide siseministeeriumid, politsei- ja migratsiooniametid, peale nende osalevad liikmetena instituudi töös ülikoolid ja tehnoloogiaettevõtted. Eesti liikmemaksu suurus on 2497 eurot aastas.

2. Rahvusvahelises migratsiooniorganisatsioonis **International Organization for Migration (IOM)** teostab Vabariigi Presidendi 12.11.2004 otsusega välja kuulutatud „Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooniga ühinemise ning tema põhikirja ja põhikirja muutmise heakskiitmise seaduse“ alusel riigi liikmeõigusi Siseministeerium.

IOM aitab tagada rände korrapärase ja humaanset juhtimist, edendada rahvusvahelist koostööd rändeküsimustes, aidata leida praktilisi lahendusi rändeprobleemidele ja pakkuda

humanitaarabi abivajavatele sissetulevatele, sealhulgas pagulastele ja riigisiselt ümberpaiknenud inimestele.

IOM Eesti kontori põhiliseks tegevusvaldkonnaks on toetada vabatahtlikku tagasipöördumist ja reintegratsiooni, võimalusel pakkuda kultuurilist orientatsiooni rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele, arendada koostööd Siseministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveameti ning vabaühendustega, tõstmaks nii ametnike kui ka ühiskonna teadlikkust rändeküsimustes.

IOM panustab aktiivselt humaanse ja korrapärase rände toetamisse läbi erinevate projektide, mh. „Kolmandate riikide kodanike kaasamine kohalike omavalitsuste ja mittetulundusühingute poolt“ ning „Vabatahtliku tagasipöördumise ja reintegratsiooni programmi rakendamine Eestis“. Lisaks sellele on IOM varasemalt edukalt osalenud projektides, mis on panustanud rahvusvahelise kaitse protsessidega seotud osapoolte pädevuse tõstmisesse ning avalikkuse teadlikkuse tõstmisesse rände ning rahvusvahelise kaitsega seotud teemadel.

IOM liikmeteks on 174 liikmesriiki ja 8 vaatlejastaatusega riiki. Eesti liikmemaksu suuruseks on hetkeseisuga 20 168 eurot aastas.

3. Vabariigi Valitsuse 20.05.2021 korraldusega nr 202 on Siseministeerium määranud riigi liikmeõiguste teostajaks ka alltoodud rahvusvahelistes mittetulundusühingutes. Ühtlasi anti nimetatud korraldusega siseministrile edasivolitamise õigus liikmeõiguste teostajaks määrata Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet ja Sisekaitseakadeemia. Siseminister on volitanud liikmeõiguste teostajad 31.05.2021 käskkirjaga nr 1-3/54 „Volituse andmine liikmeõiguste teostamiseks rahvusvahelistes mittetulundusühingutes“.

3.1 Politsei- ja Piirivalveamet:

3.1.1 Euroopa Naispolitseinike Võrgustik (European Network of Police Women, ENP)

Ühendus on asutatud 1989. aastal Hispaanias ning see on loodud selleks, et julgustada naisi politsei ja teiste korrakaitseüksustega liituma. Ühenduse eesmärk on tagada Euroopa korrakaitseüksustes sooline võrdsus, jagada kogemusi ning pakkuda võrgustiku liikmetele mentoreid. Politsei- ja Piirivalveamet osaleb ühenduse töös *de facto* aastast 2003. Ühenduse liikmesus annab Eesti naispolitseinikele võimaluse teha koostööd teiste riikide kolleegidega. Näiteks on ühendus korraldanud naispolitseinikele mitu rahvusvahelist karjääriarendusseminari, millest on saanud osa võtta ka Politsei- ja Piirivalveameti ametnikud. See annab ka võimaluse end erialaselt täiendada, osaleda mitmesugustel rahvusvahelistel koolitustel ning vahetada kogemusi ja parimaid tegutsemisviise.

Euroopa Naispolitseinike Võrgustikus on liikmeid 27 riigist, liikmemaksu ei ole.

3.1.2 Rahvusvahelise Merepääste Föderatsioon (International Maritime Rescue Federation, IMRF)

Ühendus on asutatud 1924. aastal. See on ainus mereotsingu- ja päästevõimega (ingl search and rescue, edaspidi ka SAR) valitsusväline organisatsioon, millel on nõuandev staatus ÜRO Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis. Organisatsiooni eesmärk on arendada ja parandada SAR-i suutlikkust ja võimekust kogu maailmas ning ühendada merenduse erihaldusorganisatsioonid. Ühendus annab merepäästega seotud organisatsioonidele võimaluse jagada teadmisi, kogemusi ja parimaid tegutsemisviise ning loob võimaluse osaleda ühenduse korraldatud konverentsidel, kohtumistel, foorumitel, vahetusprogrammides, temaatilistel koolitustel. Näiteks toimuvad igal aastal regionaalsed

kohtumised ning aeg-ajalt peetakse masspäästekonverentse ja merepäästekongresse. Peale selle propageerib ühendus mitmesuguste programmide kaudu veeohutust.

Politsei- ja Piirivalveamet osaleb ühenduse töös *de facto* aastast 2014. Ühendusse kuulumine on oluline, kuna ühenduse tegevus merepääste- ja otsinguvaldkonnas on asjakohane ja vajalik ka Eestis.

Rahvusvahelise Merepääste Föderatsioonis on 115 liiget 50 erinevast riigist. Eesti liikmemaksu suuruseks on 450 eurot aastas.

3.1.3 Euroopa Liikluspolitsei Võrgustik (European Roads Policing Network, ROADPOL)

Ühendus on asutatud 2019. aastal Ühendkuningriikides. See on Euroopa liikluspolitseinikke ühendav koostöövõrgustik, mille eesmärk on muuta Euroopa teedel liiklemine turvalisemaks ning vähendada raskete vigastuste või surmaga lõppenud avariide hulka. Selle saavutamiseks teevad liikmesriigid tihedat koostööd, näiteks viiakse ellu liiklusohutusoperatsioone, tehakse avalikke kampaaniaid, tutvustatakse uusi tehnoloogiaid ja tehnikat liiklusohutuse arendamiseks, vahetatakse teadmisi ja parimaid tegutsemisviise mitmesugustel ühenduse korraldatavatel koolitustel ja seminaridel. Ühenduses on oluline roll liiklusjärelevalvel, näiteks korraldab ühendus üle-euroopalist operatsiooni, mille käigus teevad liikmesriigid ühel ajal kindla suunitlusega järelevalvetegevust, näiteks kontrollitakse sõidukijuhtide joovet, mõõdetakse sõidukiirust jms. Samuti pööratakse liiklusohutusele tähelepanu selliste projektide kaudu nagu Speed Marathon (liiklustalgud) ja EDWARD (see on päev, mille eesmärk on, et sel päeval ei sureks Euroopas liiklusõnnetuse tagajärjel mitte ühtegi inimest). Kuna ühenduse üks eesmärk on muuta Euroopa teedel liikumine turvalisemaks ning seda tehakse järelevalve kaudu, on Eesti jaoks oluline sellesse ühendusse kuuluda.

Politsei- ja Piirivalveamet osaleb ühenduse töös *de facto* aastast 2019. Ühendusse kuulumine võimaldab tihendada koostööd Euroopa liikluspolitseinikega, vahetada kasulikke kogemusi ning osaleda üle-euroopalistes politseioperatsioonides ja kampaaniates.

Euroopa Liikluspolitsei Võrgustikus on enam kui 31 000 liiget 165 riigist. Eesti liikmemaksu suuruseks on 5000 eurot aastas.

3.1.4 Euroopa Politsei Spordiliit (European Police Sports Union, USPE)

Ühendus on asutatud 1950. aastal Prantsusmaal ning selle eesmärk on propageerida politseisporti. Ühenduse korraldatavad üritused võimaldavad edendada liikmete vahel suhtlust, seetõttu suureneb liikmesriikide teadlikkus teistest kultuuridest ning ühtlustub kultuurikoostöö igapäevases politseitöös. Samuti annab ühenduse liikmeks olek Politsei- ja Piirivalveametile võimaluse tutvustada Eesti riiki ja ametit ennast ning tagada head sportimisvõimalused nendele Eesti politseisportlastele, kes osalevad Euroopa politsei meistrivõistlustel.

Politsei- ja Piirivalveamet osaleb ühenduse töös *de facto* aastast 1994. Ühendusse kuulumine on Politsei- ja Piirivalveameti jaoks oluline, sest võimaldab suhelda ja luua kontakte ühendusse kuuluvate riikide ametnikega ning seeläbi kindlustada usaldus, hea maine ja lugupidamine Politsei- ja Piirivalveameti kui võrdväärse partneri vastu.

Euroopa Politsei Spordiliidu liikmeteks on 40 Euroopa riiki. Eesti liikmemaksu suuruseks on 1000 eurot aastas.

3.2 Päästeamet:

3.2.1 Rahvusvaheline Tuletõrje- ja Päästeteenistuste Assotsiatsioon (International Association of Fire and Rescue Services, CTIF)

Ühendus on asutatud 1900. aastal Pariisis. See on rahvusvaheline päästevaldkonna organisatsioon, mille eesmärk on toetada ülemaailmset tuletõrjealast koostööd ning võimaldada liikmetel vahetada kogemusi tulekahjude ja suure mõjuga õnnetuste ennetamise ja päästetööde vallas. Ühenduse üks peamisi tegevusalasid on rahvusvahelise koostöö edendamine nii tehnilise kui ka teaduskoostöö vormis, näiteks avaldab ühendus teaduslikke uuringuid ja artikleid. Samuti vahendab ühendus kogemusi ja praktikaid kogu maailmas. Praegu on ühendusel liikmeid 39 riigis – lisaks Euroopa riikidele on liikmed näiteks Jaapan, Lõuna-Korea ja Ameerika Ühendriigid. Ühenduse liikmeks olek võimaldab Eestis osaleda ühenduse alamkomiteedes ja töörühmades, kus vahetatav teave ja kogemused on olulised valdkonna arenguga kaasas käimiseks ja päästevaldkonna arendamiseks Eestis.

Päästeamet osaleb ühenduse töös *de facto* aastast 1992. Ühendusse kuulumine aitab arendada päästevaldkonda Eestis, kuna see võimaldab Päästeametil teha koostööd ning vahetada kogemusi ja teadmisi teiste riikidega.

Eesti liikmemaksu suuruseks on 800 eurot aastas.

3.2.2 Euroopa Liidu Päästepealike Assotsiatsioon (Federation of the European Union Fire Officers Associations, FEU)

Ühendus on asutatud Luksemburgis ja sellel on liikmeid 26-s Euroopa riigis. Ühenduse peaeesmärk on arendada Euroopa kutselise päästeteenistuse juhtide strateegilise tasandi juhtimisoskusi, olla päästevaldkonna kaalukas esindaja nii Euroopas kui ka üle maailma ning vahendada teadmisi. Näiteks soovitakse vahetada parimaid kogemusi, teadmisi ja analüüse, sealhulgas koguda kiirelt ja vahetult teavet teiste riikide päästeasutustelt toimunud hädaolukordade lahendamise kohta, ning hõlbustada riikidevahelist koostööd nii turvalisuse valdkonnas kui ka muudes avalikkusele olulistest temades. Lisaks eespool nimetatule hõlmab ühenduse tegevusvaldkond ohutut töökeskkonda, ühiskonna ja kogukonna turvalisust, väljaõpet ja muud sellist, et arendada liikmesriikides (kulu)tõhusaid päästesüsteeme. Koostööd tehakse muu hulgas Euroopa Komisjoni, Euroopa Tuletõrje- ja Päästekolledžite Liidu, Rahvusvahelise Tuletõrje- ja Päästeteenistuste Assotsiatsiooni (CTIF) ja teiste organisatsioonidega.

Päästeamet osaleb ühenduse töös *de facto* aastast 2006. Ühendusse kuulumine aitab saada teavet ja kogemusi, mis on olulised valdkonna arenguga kaasas käimiseks ja päästevaldkonna arendamiseks Eestis. Samuti loob see head tingimused riikidevahelistes koostööprojektides osalemiseks ning võimaldab Eesti kaasata rahvusvahelisse infovõrgustikku. Kuna ühendus peab üha olulisemaks päästevaldkonna juhtide koolitamist, annab see ka Päästeametile paremad võimalused juhtide arendamiseks rahvusvahelisel tasandil.

Eesti liikmemaksu suuruseks on 1100 eurot aastas.

3.3 Sisekaitseakadeemia:

3.3.1 Euroopa Tuletõrje- ja Päästekoolide Assotsiatsioon (European Fire Service Colleges' Association, EFSCA)

Ühendus on loodud 1988. aasta juunis Prantsusmaa, Hollandi ja Ühendkuningriigi riiklike tuletõrjekoolide soovi tõttu vahetada regulaarselt tuletõrjajate koolituste kohta teavet.

Praegu kuulub ühendusse riiklikke tuletõrjajate väljaõppekeskuseid 27-st Euroopa Liidu ja 4-st Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmesriigist.

Ühenduse peamine eesmärk on vahetada ja teha kättesaadavaks teavet nii liikmesriikide kui ka Euroopa Liidu hariduse ja kutseõppe kohta selleks, et rahuldada tõhusamalt Euroopa teenistustes ja tuleohutusega tegelevates organisatsioonides töötava personali koolitus- ja karjäärivajadusi. Samuti edendab ühendus teadus- ja arendustegevust. Ühendus on ka ametlik töösuhete foorum Euroopa Liidu liikmesriikide esindajatele, kellel on õigus esitada oma kolledžite seisukohti ja arvamusi riiklikul tasandil.

Sisekaitseakadeemia osaleb ühenduse töös *de facto* aastast 2011. Sisekaitseakadeemia jaoks on oluline ühenduse töös osaleda, kuna see võimaldab jagada koolitusmetoodikat ja koolituste sisu, vahendada teavet spetsialistide ja koolitajate kohta ning teha koostööd teiste riikidega. See omakorda rikastab päästeteenistujate väljaõpet.

Ühendusse kuulumisel on liikmemaks 1000 eurot aastas.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Krista Aas
varade asekancler kantsleri ülesannetes

Krista Pihlapuu 6125097
krista.pihlapuu@siseministeerium.ee